

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZIP.420.50.2014.KLA.3

Warszawa, dnia 9 lipca 2015 r.

Pan
Prof. Marian Zembala
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Lanowy Paśc kiniten

Do Rzecznika Praw Pacjenta wpływają sygnały od pacjentów, ich rodzin, jak również organizacji pozarządowych działających na rzecz pacjentów chorujących na nadwagę i otyłość, dotyczące trudności związanych z brakiem odpowiedniego sprzętu medycznego dla tej grupy pacjentów w poradniach podstawowej opieki zdrowotnej. W związku z czym pragnę wskazać Panu Ministrowi możliwe zmiany, które systemowo zmieniłyby sytuację tych pacjentów.

Istotnym problemem w obecnym systemie opieki zdrowotnej jest profilaktyka leczenia otyłości. Dla zdrowego człowieka problem który podejmuje wydaje się być zdecydowanie marginalny, niemniej jest ważny dla osób z nadwagą. W Polsce jak wskazują dane Głównego Urzędu Statystycznego¹ ponad 61% mężczyzn i 44% kobiet choruje na nadwagę i otyłość.

Pacjenci z nadwagą i otyłością często napotykają na trudności w prawidłowej diagnostyce i leczeniu, bowiem w przychodni podstawowej opieki zdrowotnej brak jest odpowiedniego sprzętu medycznego tj. aparaty do mierzenia ciśnienia krwi z długimi mankietami, bądź wag z odpowiednio wysokim zakresem pomiaru.

W obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1248, z późn. zm.) w części V pkt 4 załącznika nr 1 przedstawione zostały warunki realizacji świadczeń gwarantowanych lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, w tym wymagania dotyczące wyposażenia w sprzęt, aparaturę medyczną i produkty lecznicze. Wśród

¹ Główny Urząd Statystyczny, *Stan zdrowia ludności Polski w 2009 r.*, Warszawa 2011 r., s. 55

wymaganych sprzętów znajduje się aparat do pomiaru ciśnienia krwi z kompletem mankietów dla dzieci i dorosłych i stetoskop oraz waga medyczna ze wzrostomierzem. Należy jednak zauważyć, że w ww. rozporządzeniu nie określono specyfikacji sprzętu medycznego. Wobec tego możliwy jest zakup ciśnieniomierzy z mankietami o długości np. do 42 cm lub mniejszych lub wag o skali do 150 kg. Podkreślić należy, że taki sprzęt medyczny nie będzie przydatny do diagnostyki osób otyłych i należytego udzielenia im świadczeń zdrowotnych. Ponadto należy zauważyć, że uwzględnione w ww. rozporządzeniu kozetki lekarskie również powinny być dostosowane do osób z nadwagą i otyłością, czyli powinny odpowiadać bezpiecznemu obciążeniu powyżej 150 kg.

Warto podkreślić, że podniesiony problem braku odpowiedniego sprzętu medycznego nie dotyczy jedynie leczenia nadwagi i otyłości, bowiem związany jest m.in. z chorobami układu krwionośnego, chorobami metabolicznymi. Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej po przeprowadzeniu badania pacjenta podejmuje decyzję o zaordynowaniu leków i wtedy też często istotne znaczenie ma waga pacjenta i pomiary ciśnienia krwi uzależniające dawki zalecanych leków.

Wobec powyższej przedstawionego problemu osób z nadwagą i otyłością, działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r., poz. 159, z późn. zm.) wnoszę o wprowadzenie zmian w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie określenia specyfikacji sprzętu, aparatury medycznej, tak aby mogły być wykorzystywane dla pacjentów z nadwagą i otyłością.

Pragnę podkreślić, że przedstawiony powyżej problem nie dotyczy jedynie świadczeń udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Odpowiedni sprzęt medyczny uwzględniający potrzeby pacjentów z nadwagą i otyłością powinien być zapewniony we wszystkich podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych. Z uwagi na szczególną rolę przychodni podstawowej opieki zdrowotnej niezbędne jest dokonanie wskazanych powyżej zmian.

Chcę zaznaczyć, że w przedstawionej poniżej sprawie występowałam do Ministerstwa Zdrowia w 2014 r. i uzyskałam stanowisko (znak MZ-OZG-50-92/MSI/14), w którym potwierdzono słuszność wskazanego problemu, jednak wskazano, że „określenie przepisami prawa tak dokładnych wymagań sprzętowych z jednej strony podwyższa wymagania poprzez generowanie dodatkowych kosztów po stronie świadczeniodawcy, z drugiej natomiast byłoby niezgodne z przepisami ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez faworyzowanie producentów sprzętu medycznego o danej

specyfikacji.” Jednak z uwagi na istotę problemu ponownie zwracam się o dokonanie analizy oraz wskazanych poniżej zmian w obowiązujących regulacji prawnych

Dodatkowo informuję, że w związku ze zgłaszanymi sygnałami o trudnościach w dostępie do świadczeń zdrowotnych dla osób chorujących na otyłość wobec istoty problemu zwróciłam się do Wojewodów i Marszałków Województw o przekazanie informacji o sprzęcie medycznym dostosowanym do potrzeb tej grupy pacjentów. Uzyskane informacje zostaną przekazane Panu Ministrowi odrębnym pismem.

z prezydentem
K. Kobos

